

Folketingets Miljøudvalg

Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4201-00653
Den 19. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 24. oktober 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 34 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter fra udvalget.

Spørgsmål nr. 34 (alm. del)

Ministeren bedes kommentere det materiale, Bæredygtigt Landbrug har forelagt for udvalget i forbindelse med foretræde den 30. september 2014, herunder de uddybninger, Bæredygtigt Landbrug efterfølgende har indsendt, jf. MIU (2013-14) alm. del – bilag 439, 496 og MIU (2014-15) alm. del - bilag 23.

Svar

Bæredygtigt Landbrug fremsætter i deres materiale en række kritikpunkter for den danske implementering af vandrammedirektivet. Jeg har forelagt Bæredygtig Landbrugs synspunkter for Naturstyrelsen, der kan oplyse nedenstående.

1: Bæredygtig Landbrug har fremført kritik af, at der for vandløb ikke sker inddragelse af kvalitetselementerne fisk og vandplanter ved udarbejdelse af vandområdeplaner for anden planperiode. Der henvises bl.a. til arbejdet med vurdering af danske vandløbs naturtilstand i Vandløbsforum.

Det fremgår af vandrammedirektivet, at den økologiske tilstand i vandområderne, herunder vandløb, skal vurderes ud fra en række biologiske kvalitetselementer. For vandløb drejer det sig om vandplanter, smådyr og fisk, samt bundlevende alger.

Der følger således af EU-Kommissionens interkalibreringsbeslutning af 20. september 2013 en forpligtigelse til at anvende de interkalibrerede kvalitetselementer samt at overføre (oversætte) de interkalibrerede kvalitetselementer fra de interkalibrerede vandområdetyper til øvrige nationale vandområdetyper.

I Danmark er dette sket for smådyr, fisk og vandplanter i store og mellemstore vandløb (type 2 og 3). For små vandløb (type 1) er de interkalibrerede værdier overført til nationale værdier for smådyr og fisk. For fisk er de interkalibrerede værdier også overført til Blødbundsvandløb (vandløb med blød bund og naturligt lille fald, type 4). I samarbejde med Aarhus Universitet arbejdes på at overføre interkalibrerede værdier til små vandløb og blødbundsvandløb for vandplanter, og for smådyr til blødbundsvandløb. I basisanalysen for 2. planperiode er der derfor

for vandløb anvendt kvalitetselementerne smådyr, fisk og vandplanter, jf. ovenstående i det omfang datagrundlaget er til stede.

I forhold til om inddragelse af fisk og vandplanter i arbejdet i Vandløbsforum arbejdsgruppe 1, kan Naturstyrelsen oplyse, at der på tidspunktet for arbejdets udførelse alene forelå beskrivelser af den biologiske tilstand med udgangspunkt i smådyrene, men ikke for fisk og planter. Arbejdet i vandløbsforum drejede sig imidlertid ikke som angivet af Bæredygtigt Landbrug om at tilstandsvurdere vandløbene men alene om at udvælge de vandløb med højst naturkvalitet, som derfor skulle anbefales at indgå i vandplanerne.

2: Bæredygtig Landbrug har endvidere fundet det kritisabelt, at der i arbejdet med vandplanerne ikke sker inddragelse af fysisk-kemiske kvalitetselementer, der understøtter de biologiske kvalitetselementer.

Naturstyrelsen kan oplyse, at både fysiske og kemiske parametre inddrages i første og anden generation af vandområdeplaner.

Vandrammedirektivet fordrer, at medlemsstaterne som primært kvalitetselement for vurderingen af et vandområdes tilstand anvender biologiske kvalitetselementer, jf. ovenstående. Fysiske og kemiske parametre anvendes som støtteparametre til at forklare belastningerne i vandområdet – og dermed også til at pege på, hvilke indsatser der vil være nødvendige for at forbedre tilstanden i det konkrete vandområde. Det fremgår af vandrammedirektivets bilag V, hvilke kemiske og fysisk-kemiske støtteparametre, der vil være relevant at måle på for hvert medie (vandløb, søer, kystvande). I det national overvågningsprogram måles på samtlige af disse parametre. Data er offentligt tilgængelige.

3: I forhold til den fremførte kritik vedrørende miljøfremmede stoffer, kan Naturstyrelsen oplyse følgende:

Ifølge vandrammedirektivet omfatter tilstandsvurderingen af overfladevand udover de biologiske kvalitetselementer også forekomsten af miljøfarlige forurenende stoffer. Vandrammedirektivet skelner mellem vandområdernes kemiske tilstand og økologiske tilstand for miljøfarlige forurenende stoffer.

I vurderingen af den kemiske tilstand indgår de såkaldte prioriterede stoffer. Prioriterede stoffer er i vandrammedirektivet defineret som stoffer, der udgør en særligt væsentlig risiko for vandmiljøet. I EU-regi er der i dag udvalgt 45 prioriterede stoffer. I vurderingen af den økologiske tilstand indgår øvrige miljøfarlige forurenende stoffer, som omfatter nationalt udvalgte stoffer. Der er i alt fastsat miljøkvalitetskrav for 116 nationale stoffer. Disse miljøkvalitetskrav er optaget i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet (BEK nr. 1022 af 25/08/2010).

I det danske natur- og miljøovervågningsprogram NOVANA er det fastlagt hvilke miljøfarlige forurenende stoffer, der skal overvåges for i de danske vandområder og hvilke områder, der skal overvåges i. Det danske overvågningsprogram omfatter i overensstemmelse med vandrammedirektivet de prioriterede stoffer, der udledes i danske vandområder, samt øvrige miljøfarlige forurenende stoffer, der udledes i signifikante mængder. I alt omfatter Novana 2011-2015 overvågning af omkring 200 miljøfarlige forurenende stoffer fordelt på ca. 18 stofgrupper i vandløb, søer, kystvande og grundvand

Det kan endvidere oplyses, at udvælgelsen af miljøfarlige forurenende stoffer, og hvor der skal overvåges, sker på baggrund af en overordnet, tværgående strategi for overvågning af stofferne i overfladevand og i grundvand. Strategien sikrer, at viden om stoffernes forekomst, ud fra bl.a. hidtidig overvågning, bliver inddraget i sammensætningen af listen af stoffer, der skal overvåges. På den måde tilstræbes løbende at tilpasse overvågningen, hvor de største udfordringer er, og hvor der er mest behov for viden. Strategien sikrer også, at overvågningen sker i et repræsentativt antal vandområder.

Overvågningsprogrammets målinger af stofkoncentrationer danner grundlag for vurderingen af den kemiske- og økologiske tilstand for overfladevand og indgår i vurderingen af den kemiske tilstand for grundvand.

Miljømålet for de prioriterede stoffer er god kemisk tilstand, og tilsvarende er miljømålet for de øvrige miljøfarlige forurenende stoffer god økologisk tilstand. Et vandområde har god kemisk- og økologisk tilstand, når de målte stofkoncentrationer ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav.

Den seneste tilstandsvurdering af vandområderne, herunder for miljøfarlige stoffer, fremgår af basisanalysen, der er tilgængelig på Naturstyrelsens hjemmeside.

Det er kommunerne der har kompetencen til at meddele udledningstilladelser til spildevandsanlæg, herunder til at vurdere, hvorvidt der skal stilles krav til supplerende målinger eller begrænsning af miljøfarlige stoffer.

Kirsten Brosbøl

/

Mads Leth-Petersen